

MARGARITA NIKITINA

 <http://orcid.org/0000-0003-3259-9583>
Uniwersytet Śląski w Katowicach

Sprawozdanie z konferencji naukowej *Ekologia krukowatych w naturalnych i antropogenicznych krajobrazach Eurazji Północnej,* 26–27 września 2019 roku, Kisłowodzk

W dniach 26–27 września 2019 roku na terenie Kisłowodzkiego Parku Narodowego oraz w siedzibie Stacji Młodych Przyrodników w Kisłowodzku odbyła się XII Ogólnorosyjska Konferencja Naukowa *Ekologia krukowatych w naturalnych i antropogenicznych krajobrazach Eurazji Północnej*. Konferencja została zorganizowana przez Rosyjski Państwowy Uniwersytet Rolniczy – Moskiewską Akademię Rolniczą im. Klimenta Timiriaziewa, Kazański Uniwersytet Państwowy, Kisłowodzki Park Narodowy, Wydział Zarządzania Oświatą Miasta Kisłowodzka, Stację Młodych Przyrodników w Kisłowodzku, Grupę roboczą ds. badań krukowatych w Eurazji Północnej, Związek Ochrony Ptaków Rosji oraz Towarzystwo Ornitologiczne „Menzbier” Rosyjskiej Akademii Nauk. Celem konferencji było omówienie aktualnych zagadnień dotyczących znaczenia krukowatych w Eurazji Północnej oraz podsumowanie wyników badań ornitologów krajowych i zagranicznych nad ptakami z rodziny krukowatych.

Spotkanie zgromadziło ponad 50 uczestników z różnych regionów Rosji oraz innych państw, np. Mongolii, Kazachstanu, Uzbekistanu, Białorusi, Ukrainy i in. W konferencji wzięli udział rosyjscy i zagraniczni pracownicy ośrodków naukowo-badawczych, instytucji kultury, rezerwatów przyrody, szkół wyższych, doktoranci, magistranci, dyrektorzy i członkowie organizacji społecznych oraz pozarządowych. Gości powitali przedstawiciele organizatorów – biolog, profesor Kazańskiego Uniwersytetu Państwowego Ilgizar Rachimow, profesor Katedry Zoologii Rosyjskiego Państwowego Uniwersytetu Rolniczego – Moskiewskiej Akademii Rolniczej im. Klimenta Timiriaziewa Lubow Małowiczko, dyrektor

kisłowodzkiej Stacji Młodych Przyrodników Wiktor Tielpow oraz kierownik oddziału ds. nauki w Kisłowodzkim Parku Narodowym Wiktorija Jufieriewa.

Podczas obrad plenarnych badacze m.in. z Moskiewskiego Uniwersytetu Państwowego im. Łomonosowa, Kazańskiego Uniwersytetu Państwowego oraz Mongolskiego Państwowego Uniwersytetu Rolniczego zaprezentowali referaty poświęcone zdolnościom poznawczym krukowatych w porównaniu z papugami i szympanсами, liczebności krukowatych w Republice Tatarstan oraz populacji krukowatych na terenie ajmaku wschodniogobijskiego.

Obrady w sekcjach skupiły się w czterech blokach tematycznych. Pierwszą sekcję, na której przedstawiono 18 referatów i kilka krótkich doniesień, poświęcono rozmieszczeniu i liczebności populacji krukowatych w Eurazji Północnej, np. u ujścia rzeki Kama, na obszarze Płaskowyżu Nadleńskiego w Jakucji, Gór Ałdańskich, w strefie lasów górskich Kaukazu Zachodniego, w północno-zachodniej części obwodu moskiewskiego, w Kraju Stawropolskim, Karaczajo-Czerkiesji i in. Przedmiotem refleksji prelegentów drugiej sekcji, w czasie której wysłuchano ponad 20 wystąpień, była adaptacja krukowatych na terenach zurbanizowanych, którą omówiono m.in. na przykładzie takich miast jak Moskwa, Sankt-Petersburg, Tomsk, Kazań, Kisłowodzk, Wołokołamsk czy Niżny Nowogród. W 10 referatach i 7 doniesieniach zaprezentowanych w sekcji trzeciej skupiono się na morfologii, zachowaniu oraz tzw. plastyczności ekologicznej krukowatych, czyli ich zdolności przystosowania się do zmiennych warunków ekologicznych. Ze wszystkich omawianych gatunków ptaków z rodziny krukowatych szczególną uwagę zwrócono m.in. na orzechówkę zwyczajną, wronę siwą, czarnowrona i gawrona. Głównym zagadnieniem ostatniej, czwartej sekcji był natomiast temat ptaków w programach kształcenia ogólnego i uzupełniającego oraz w edukacji ekologicznej. W swoich wystąpieniach badacze podkreślili znaczenie ornitologii w edukacji i wychowaniu oraz ważną rolę współpracy między szkołami a instytucjami związanymi z ochroną środowiska.

Dwa dni konferencji wypełnione były nie tylko obradami w sekcjach czy wykładami plenarnymi, ale również wydarzeniami towarzyszącymi. Goście mieli okazję podziwiać m.in. wystawę fotograficzną składającą się z ponad 80 zdjęć bardziej lub mniej popularnych ptaków z rodziny krukowatych występujących na terenie Rosji, m.in. wrony siwej, gawrona, kawki, sójki, sroki, orzechówki czy kukułki. Wystawę mogli zobaczyć nie tylko uczestnicy konferencji, ale wszyscy zainteresowani ornitologią, którzy do końca października odwiedzili Galerię Narzan w Kisłowodzkim Parku Narodowym.

Wrześniowe spotkanie naukowe nie mogło odbyć się bez zwiedzania kisłowodzkiej Stacji Młodych Przyrodników, w której kultywuje się tradycyjne formy pracy z młodymi przyrodnikami, oraz Kisłowodzkiego Parku Narodowego, powstałego na terenie jednego z najstarszych parków uzdrowiskowych i położonego w rejonie Kaukaskich Wód Mineralnych. Uczestnicy konferencji zapoznali się m.in. z ekspozycjami interaktywnego muzeum historii i przyrody parku,

w którym nowoczesne technologie multimedialne łączą się z tradycją, dzięki czemu możliwe stało się odtworzenie prawie dwustuletniej historii parku, obcowanie z naturą, wsłuchiwanie się w jej dźwięki...

Podsumowując, konferencja w Kisłowodzkim Parku Narodowym była z jednej strony interesującym wydarzeniem naukowym pełnym merytorycznych treści na temat krukowatych, z drugiej strony sprawiła, że w pamięci uczestników pozostały wyjątkowe krajobrazy, źródła termalne Kaukazu Zachodniego oraz przede wszystkim widok rzadkich okazów żyjących na tych terenach krukowatych, m.in. wrończyka – symbolu XII Ogólnorosyjskiej Konferencji Naukowej *Ekologia krukowatych w naturalnych i antropogenicznych krajobrazach Eurazji Północnej*.

Margarita Nikitina – magister, absolwentka kierunku filologia rosyjska specjalność tłumaczeniowa, prowadzonego na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (tytuł magistra uzyskała w 2021 roku). Ukończyła również studia pierwszego stopnia na kierunku międzynarodowe studia polskie.

Margarita Nikitina – MA, graduate of the Department of Russian Studies (specialization in Translation Studies) at the Faculty of the Humanities at the University of Silesia in Katowice (she earned her master's degree in 2021). She also holds a bachelor degree from the Institute of International Polish Studies at the University of Silesia.